

Zpráva pražské organizace SKIP za rok 2022

Činnost pražské organizace SKIP byla v roce 2022 ještě do určité míry ovlivněna dozvuky pandemie covidu-19, nicméně oproti předchozím dvěma letům (2020 a 2021) jsme již mohli více rozvinout aktivity vyžadující osobní přítomnost účastníků.

K prezentaci naší činnosti jsme využívali mj. web (<https://www.skipcr.cz/regiony/01-praha>), facebookovou skupinu (<https://www.facebook.com/groups/69074218864>) či Bulletin SKIP (<https://bulletinskip.skipcr.cz/>) a youtubový kanál (<https://www.youtube.com/skipcr>). K videím z dílny SKIP Praha byly díky Středisku Teiresiás z Masarykovy univerzity přidány ručně vytvořené titulky. Ty mohou být využity nejenom přímo v češtině, ale také jako kvalitní podklad pro strojový překlad do jiných jazyků (nabízený přímo na YouTube).

Valná hromada

Regionální valná hromada proběhla 30. 3. v prostorách Jaboku – Vyšší odborné školy sociálně pedagogické a teologické. Podklady (výroční zpráva, zpráva o hospodaření za rok 2021, rozpočet a plán činnosti na rok 2022) byly, resp. jsou umístěny na webu: <https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/regionalni-valna-hromada-skip-01-praha-2022>.

Zároveň šlo o volební valnou hromadu; byli na ní zvoleni členové regionálního výboru (včetně jeho předsedy) a dozorčí komise. Za členy výboru byli zvoleni Eva Cerniňáková, Zuzana Formanová, Roman Giebisch, Květa Hartmanová, Linda Jansová, Jaroslav Kostecký, Lenka Maixnerová, Yvona Petrošová, Vladana Pillerová, Šárka Šuranová a Eva Uzlová; předsedkyní se opět stala Lenka Maixnerová. Do dozorčí komise zasedly Ingrid Hronovská, Blanka Stefanová a Irena Vašková.

V rámci odborného programu vystoupil Marek Fišer z Vojenského historického ústavu s přednáškou **Fušování do řemesla archivářům: digitalizace vojenských matrik a jejich zpřístupnění v systému Kramerius**.



Přednáška Marka Fišera

Záznam přednášky je k dispozici na adrese https://youtu.be/h_06znn0v80.

Semináře a dílny

Dne 20. 5. se v Klementinu uskutečnila dílna **Propojování autorit a Wikidat**, kterou SKIP Praha uspořádal společně se spolkem Wikimedia ČR a Národní knihovnou ČR. Zároveň šlo o doprovodnou akci mezinárodního Wikimedia Hackatonu 2022.

Dílnu lektorsky zajistil Vojtěch Dostál ze spolku Wikimedia ČR. Nejprve účastníkům stručně vysvětlil, co jsou Wikidata a jak se do nich přidávají údaje ze jmenných autoritních záznamů. Pozornost byla věnována i nástroji NKLink. V praktické části dílny každý účastník obdržel tabulku s předem (strojově) navrženými dvojicemi konkrétních položek z Wikidat a konkrétních autoritních záznamů a s využitím online informačních zdrojů zjišťoval, zda je návrh správný, či nikoliv. V závěru setkání lektor názorně ukázal, jak probíhá import dat do Wikidat. Celkem bylo díky tomu ve Wikidatech provedeno 282 editací: <https://editgroups.toolforge.org/b/OR/d6ca2ac58d3/>.



Vojtěch Dostál přítomné uvádí do tématu

Podrobnosti o akci najdete na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/propojovani-autorit-wikidat>.

K dispozici je i nahrávka úvodní teoretické části dílny: <https://youtu.be/ut1Aq3mKIO0>.

Dne 16. 6 se v Klementinu uskutečnil seminář **Efektivní komunikace s cizinci**. Role lektorky se bravurně zhostila Kristýna Horáčková, specialistka dalšího vzdělávání v Centru pro integraci cizinců a lektorka češtiny pro cizince. Myšlenka uspořádat prezenční seminář o komunikaci s lidmi, jejichž mateřštinou není čeština, vznikl v návaznosti na vzdělávací cyklus Role knihoven v integraci nově příchozích z Ukrajiny.

Účastníci se nejprve zamysleli nad tím, co vůbec komunikace je a jaké faktory ji komplikují. Vyzkoušeli si, jaké to je dostávat instrukce v neznámém jazyce a co může v takové situaci pomoci, a seznámili se s tím, jak lze v praxi přistoupit k naplnění tří zásadních principů, jimiž jsou názornost, zjednodušení a ochota se domluvit.

Podrobnosti o akci najdete na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/efektivni-komunikace-s-cizinci>.

Pokud se o téma zajímáte podrobněji, doporučujeme zprávu o akci, která byla publikována v Bulletinu SKIP: <https://bulletinskip.skipcr.cz/node/938>.

Dne 16. 9. v Klementinu proběhlo **setkání koordinátorů projektu GLAM s českými knihovníky**, které jsme zorganizovali společně se spolkem Wikimedia ČR a s Národní knihovnou ČR. Akce byla součástí programu 4. evropského setkání koordinátorů GLAMwiki (4th European GLAMwiki Coordinators Meeting); GLAM (Galleries, Libraries, Archives & Museums) čili GLAMwiki je celosvětový projekt Nadace Wikimedia, který

pomáhá kulturním institucím sdílet poznatky o sbírkových předmětech a aktuální výzkum s co nejširší veřejností.

Uvítací slovo pronesl Tomáš Foltýn, generální ředitel Národní knihovny ČR. Lenka Maixnerová přítomným přiblížila proces otevírání dat v Národní knihovně ČR, Adolf Knoll se věnoval oblasti digitalizace, především projektu Manuscriptorium, a nastínil, jak Národní knihovna sdílí svá data, a Linda Jansová pohovořila o tradiční české konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě. Původně plánovaný příspěvek Evy Vele o projektu Otevřené sbírky nebyl kvůli nedostatku času prezentován, ale byl nahrazen nahrávkou.



Lenka Maixnerová při diskusi s účastníky

Záznam setkání je k dispozici na YouTube: https://youtu.be/P_8y_Zaj3qQ. Tamtéž najdete i dodatečnou přednášku Evy Vele: <https://youtu.be/KDZxwOhYafE>.

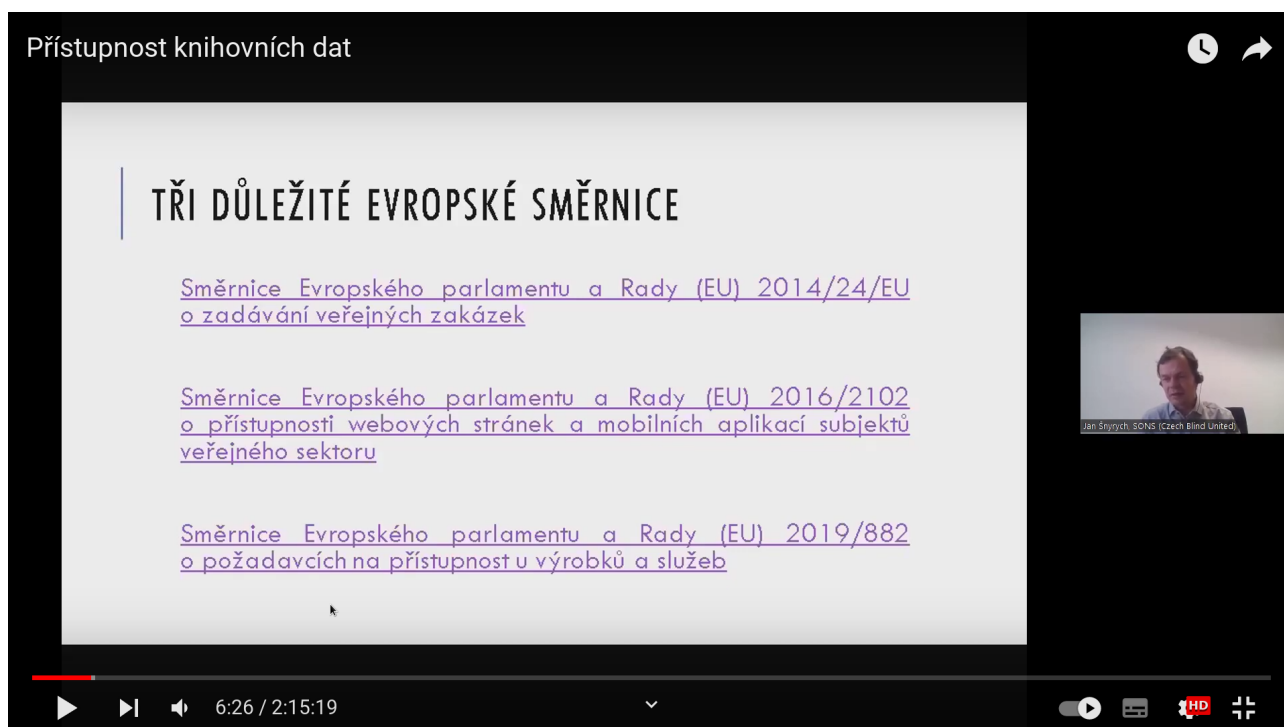
Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/setkani-koordinatoru-projektu-glam-s-ceskymi-knihovniky>.

Dne 8. 11 proběhl v rámci cyklu Informační technologie v knihovnách **webinář Přístupnost knihovních dat**, jehož se zúčastnilo přibližně 110 zájemců o danou problematiku. Webinář zahájil Jan Šnyrch ze Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS ČR) s příspěvkem věnovaným evropským směrnicím o přístupnosti. Na něj navázali Zdeněk Bajtl (rovněž ze SONS ČR) a Svatoslav Ondra s Michaelou Hanouskovou (ze Střediska Teiresiás Masarykovy univerzity), kteří na příkladu Knihovny Digitálních Dokumentů a knihovní brány Daleth přiblížili, co a jak může

vyhledávat nevidomý uživatel. Přístupnou katalogizací se zabývaly Edita Lichtenbergová (Národní knihovna ČR), Hana Vochozková (Knihovnicko-informační centrum Masarykovy univerzity) a Zuzana Hájková (Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích). Lukáš Hosnedl (Středisko Teiresiás) předvedl krátkou ukázkou testování přístupnosti knihovního katalogu a Vladimíra Sedláčková, nevidomá čtenářka z Třebíče, přítomné prostřednictvím předtočeného příspěvku seznámila s tím, jak pracuje s katalogem trebičské knihovny.

Prezentace z akce jsou k dispozici prostřednictvím webu SKIP: <https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/pristupnost-knihovnich-dat>. Videozáznam je zveřejněn na adrese <https://youtu.be/PoGQVg8q8YA>. Videopříspěvek, který si pro webinář připravila Vladimíra Sedláčková, je navíc dostupný i samostatně: <https://youtu.be/cGTrjd-Lrtw>.



Vystoupení Jana Šnyrycha ze Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR

Vedle odborných knihovnických akcí jsme také připravili dvě akce, na kterých jsme se věnovali problematice duševního i fyzického zdraví.

V srpnu (22. 8.) nám lektorka Radana Kodetová už podruhé ve své **Dílničce pro oči a péči o zrak** proškolila skupinu deseti pražských knihovníků. Akce proběhla ve spolupráci s Jabokem – Vyšší odbornou školou sociálně pedagogickou a teologickou.



Účastníci Dílničky pro oči a péči o zrak

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/dilnicka-pro-oci-pece-o-zrak-ii>

Větší záběr (až 76 účastníků z celé republiky) měl webinář **Syndrom vyhoření** (25. 10.) od Nevypust' duši, z. s. Mladí lektori (studenti psychologie) nás seznámili s nástrahami špatné péče o duševní pohodu. Zároveň je potěšitelné, že částka zaplacená za kurz bude využita pro vzdělávání mladistvých o duševním zdraví, na které se tato organizace zaměřuje. Ve spolupráci s touto neziskovou organizací budeme pokračovat i v roce 2023.

Nevypuř duřĩ m slovo

Go to www.menti.com and use the code 5701 2749

Jak jste na tom?

Statement	Score
Pravidelně pečuji o své duřevní zdraví	3,2
Kdybych prožíval/a psychické obtíže, nebál/a bych se obrátit na odborníka.	3,8
Myslím, že jsem ohrožen/a syndromem vyhořeni.	3

Vůbec nesouhlasím | Zcela souhlasím

Nevypuř duřĩ

65 dalších

Vy

Z úvodní části webinaru Syndrom vyhořeni

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/syndrom-vyhoreni-online>.

Svět knihy

I v roce 2022 pražská organizace SKIP zajistila individuálním členům vouchery na knižní veletrh Svět knihy v Praze, který se tentokrát konal ve dnech 9. až 12. 6. Nabídku využilo celkem 34 zájemců.



Svět knihy 2022

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/svet-knihy-praha-2022-pro-cleny-skip-praha>.

Exkurze

Ve druhém pololetí roku 2022 se opět rozběhla organizace exkurzí po zajímavých pražských knihovnách pro zájemce z řad členů pražské organizace SKIP. Proběhly celkem dvě exkurze.

První exkurze se konala 7. 9. a navštívili jsme **Muzikologickou knihovnu Ústavu dějin a umění AV ČR, v. v. i.** Exkurze se zúčastnilo 15 zájemců. Vedoucí knihovny nás seznámila s historií i současností knihovny, s jejími hlavními úkoly a dalšími aktivitami. Kromě knižního a časopiseckého fondu je fond knihovny doplňován také o hudebniny a zvukové nosiče. Velká část akvizice pochází z darů a dědictví.



V Muzikologické knihovně Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i.

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/exkurze-do-muzikologicke-knihovny-udu-av-cr>.

Druhá exkurze se uskutečnila 25. 10. Cílem exkurze byla **Národní knihovna ČR**, konkrétně byla exkurze zaměřena na nové služby, nové prostory Referenčního centra – Studijně relaxační zónu – a Hudební oddělení Národní knihovny. Exkurze se zúčastnilo deset zájemců.



V Hudebním oddělení Národní knihovny ČR

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/exkurze-do-narodni-knihovny-cr>.

Plánovaná třetí (prosincová) exkurze byla po dohodě s Místní knihovnou Praha-Dolní Chabry přesunuta na leden 2023.

Výstavy

Dne 15. 3. jsme po covidové odmínce v holešovické tržnici navštívili expozici Art Movement, která byla věnována české animované tvorbě a nesla název **Světy české animace**. Zhlédli jsme ukázky z filmů, loutky a mnoho jiných zajímavostí a upomínek na známé „animáky“ a dostali jsme fundované informace, jak probíhá proces animace. Prohlídka přilákala dvanáct účastníků.



Komentovaná prohlídka výstavy Světy české animace

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/art-movement-komentovana-prohlidka>.

Dne 27. 5. díky vstřícnosti Národní knihovny ČR v Galerii Klementinum osm zájemců zhlédlo komentovanou výstavu **Kodex 1085 – rukopis zblízka**, která se věnuje nejen tomuto kodexu, ale i práci studentů Vyšší odborné školy grafické a Střední průmyslové školy grafické – oboru Konzervátorství a restaurátorství. Výstavou nás provedla prof. Milana Vanišová, která již řadu let vychovává restaurátory našich vzácných knih.



Komentovaná prohlídka výstavy v Galerii Klementinum

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/kodex-1085-rukopis-zblizka>.

Dne 5. 10. jsme navštívili Kunsthalle – nově otevřené soukromé muzeum na Klárově, které se věnuje modernímu umění a je vítaným oživením pražské galerijní scény. Zde jsme s komentářem odborné průvodkyně prošli rozsáhlou výstavou současného berlínského umělce Gregora Hildebrandta **A Blink of an Eye and the Years are Behind Us**. Akce přilákala čtrnáct zájemců.



Komentovaná prohlídka výstavy v Kunsthalle Praha

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/komentovana-prohlidka-vystavy-gregor-hildebrandt-blink-eye-and-years-are-behind-us>.

Literární vycházky

V roce 2022 uspořádal pražský SKIP pro knihovníky a jejich přátele dvě literární vycházky s odborným výkladem.

První se uskutečnila 20. 4. a zaměřila se na **Prahu hudební**. Dozvěděli jsme se řadu zajímavostí o slavných hudebních osobnostech spjatých s Prahou, jako byli Gustav Mahler, Wolfgang Amadeus Mozart, Ferenc Liszt nebo Josefína Dušková a Soňa Červená, ale i o významných budovách, z nichž některé jsou dominantami Prahy dodnes; patří mezi ně např. Obecní dům.



V Konviktu

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/praha-hudebni>.

Při druhé vycházce si knihovníci a jejich přátelé prošli 31. 10. **Žižkov křížem krážem**, aby zjistili, kde se tančilo a hrálo na heligonku, kdo byl Žižkovský pérák, kdo studoval na Sladárně, kde hraje Žižkovské divadlo Jára Cimrmana, ale také v kterých místech proběhly nejslavnější žižkovské události.



Žižkovský recesistický jezdecký pomník Jaroslava Haška od Karla Nepraše

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/zizkov-krizem-krazem>.

Vycházek se zúčastnilo celkem kolem čtyřiceti zájemců.

Divadelní představení

Dne 1. 11. ve Vinohradském divadle jsme navštívili divadelní představení Eugena Labiche **Slaměný klobouk**. Hra je známá především díky filmovému zpracování s Milošem Kopeckým, Květou Fialovou, Pavlem Landovským a dalšími hvězdami českého filmu.

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/navsteva-divadelniho-predstaveni-slameny-klobouk>.

Návštěvu dalších představení máme v plánu na rok 2023.

Zájezdy

Dne 9. 4. jsme uspořádali **velikonoční zájezd, tentokrát do Vídně**. Velikonoční trhy ve Vídni jsou plné barev a kraslic a lákají každoročně mnoho návštěvníků. Navštívili jsme jarní výstavu věnovanou Edvardu Munchovi (1863–1944), kterou připravila vídeňská Albertina. Komplexní přehlídka ukázala působivé dílo, které je průlomové pro moderní a současné umění. Přes 60 děl norského umělce bylo doplněno o díla sedmi významných současných umělců (mj. Georga Baselitze, Andyho Warhola a Jaspere Johnse), kteří s ním tak vstoupili do dialogu.



S předsedou SKIP Romanem Giebischem ve velikonoční Vídni

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/velikonocni-zajezd-skip-do-vidne>. K dispozici je i článek v Bulletinu SKIP: <https://bulletinskip.skipcr.cz/node/917>.

Dne 8. 10. proběhl **zájezd do Boleslavce**, polského města keramiky. Navštívili jsme muzeum keramiky a z památek a jiných historických artefaktů jsme viděli historické centrum města, farní kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše nebo třeba klášterní dům Alžbětinek z roku 1907. Polské město Boleslawiec, které by se dalo přeložit i jako Boleslav, je proslulé výrobou řemeslné keramiky. V tomto dolnoslezském městě se keramika vyrábí od 19. století a do dnešní doby neztratila svůj tradiční půvab. Historie výroby keramiky sahá až do středověku. Ve městě působí dodnes několik tradičních manufaktur zabývajících se výrobou keramiky. V obchodě přímo v manufaktuře jsme zakoupili spoustu krásné keramiky. Program byl obohacen o návštěvu krásného města Zhořelec, resp. Görlitz.



Někteří využili příležitost a navštívili i boleslavskou knihovnu

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/zajezd-do-boleslawce>.

Dne 3. 12. se uskutečnil tradiční **adventní zájezd**, tentokrát **do Zhořelce/Görlitz, Ochranova/Herrnhutu a Žitavy/Zittau**. Také v sousední Lužici drží původní vánoční obyčeje, které splývají s moderní oslavou narození Ježíška. Hned za naší hranicí zaplnili mnohá náměstí trhovci se svými vánočními výrobky a lákali k návštěvě i české občany. Nezbytná pyramida, vánoční strom a písně, živá vystoupení souborů byli charakteristickými znaky adventu. Na starobylém náměstí historického města Zhořelce se konal vánoční trh v duchu středověku. Vánoční kultura v Lužici má i ryze český produkt. Emigranti, kteří sem přišli, založili městečko Ochranov. V roce 1821 začali vyrábět vánoční hvězdy jako symbol betlémského světla a dnes jsou hvězdy známé po celém světě. Od roku 1880 se ochranovská hvězda začala v Herrnhutu vyrábět komerčně – a vyrábí se tu dodnes v okázalé manufaktuře. Před ní se konávají adventní a vánoční trhy, které jsme navštívili a které bezpochyby patří k těm nejkrásnějším v Německu. Do historického centra jsme přijeli na svažené víno nebo klasickou německou klobásu, bratwurst.



Z adventního Ochranova

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/adventni-zajezd-skip-do-luzice>.

Předvánoční setkání

Předvánoční setkání proběhlo 8. 12. v Klementinu. Součástí setkání byla přednáška PhDr. Helgy Turkové o pokladech ze zámeckých knihoven. Zjistili jsme, které poklady jsou

spjaty s Pedrem Calderónem de la Barca, s Wolfgangem Amadeem Mozartem, s Giacomem Girolamem Casanovou, se Sidonií Nádhernou a s Albrechtem z Valdštejna.

Videozáznam přednášky je k dispozici na YouTube: https://youtu.be/33CUVod3_V0.

Během setkání proběhlo i předání ceny Pražská knihovnice / Pražský knihovník. Cenu obdrželi Mgr. Marie Balíková a PhDr. Vojtěch Balík.



Mgr. Marie Balíková a PhDr. Vojtěch Balík

Viz též informace na webu SKIP:

<https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/predvanocni-setkani-skip-praha-2022>.

PF 2023



Z Knihovny roku 2022 v Dolních Chabrech se hlásí SKIP Praha!

Na předvánočním setkání jsme účastníkům promítli také novoročenku SKIP Praha

Benefity

V letošním roce pražský výbor SKIP schválil příspěvek na akci třinácti individuálním členům SKIP Praha, jak je uvedeno v tab. 1.

Tab. 1: Přehled příspěvků SKIP Praha na účast individuálních členů na odborných akcích

Jméno	Akce	Výše příspěvku v Kč
Eva Cerniňáková	online konference Evergreen International Online Conference	1 279
Martina Horáková	kongres německých knihovníků, Lipsko	910
Eva Gebauerová a Václava Šantrůčková	Literární Šumava, Novohradsko	3 222

Jméno	Akce	Výše příspěvku v Kč
Marcela Buřilová, Jaroslav Kostecký, Věra Škořochová, Marta Holoubková a Alena Otrubová	valná hromada SKIP, Ostrava	7 595
Klára Bohutínská a Richard Papík	konference Knihovny současnosti v Olomouci	4 420
Jaroslav Kostecký	seminář Učíme se příběhem v knihovnách – Naratologie v praxi, Praha	3 500
Iva Horová	konference Bibliotheca Academica 2022, Olomouc	3 358
Martina Košanová	konference Brno Bold 2022, Brno	1 490
celkem		25 774

Díky členství SKIP v IFLA měli členové SKIP možnost využít snížené vložné na kongres IFLA.

Dále jsme finančně podpořili projekt **Výstavy pro knihovny zdarma** (<https://www.vystavy-pro-knihovny-zdarma.cz/>), který v rámci Klubu tvořivých knihovníků realizuje členka SKIP Praha PhDr. Květa Hartmanová. Web tohoto projektu v roce 2022 navštívilo 12 119 unikátních návštěvníků, bylo zobrazeno 28 420 stránek a knihovnám bylo odesláno 205 výstav.

Podpořili jsme rovněž **aktivní účast Klubu tvořivých knihovníků**, jemuž do konce roku 2022 předsedala členka SKIP Praha Alena Volková Balvínová, **na červnovém kongresu německých knihovníků v Lipsku** (<https://bulletinskip.skipcr.cz/node/936>).

Závěrem

Výbor pražské organizace SKIP se v roce 2022 sešel šestkrát, z toho třikrát online a třikrát formou osobního setkání. Celkem bylo uspořádáno 21 různých akcí.

K 31. 12. měla pražská organizace SKIP 227 individuálních a 76 institucionálních (kolektivních) členů, tj. **celkem 303 členů**.

Použité fotografie pocházejí z archivu pražské organizace SKIP.

Za přispění členů výboru zpracovala Mgr. Lenka Maixnerová, předsedkyně pražské organizace SKIP.

V Praze dne 5. 1. 2023